

Werkblad 1 - Welke pet heb je op?

Opdracht 1

Je wilt meer te weten komen over de arbeidsomstandigheden in fabrieken in de negentiende eeuw. Kun je dit schilderij dan gebruiken? Leg je antwoord uit.

Werken in een walsery, begin 20ste eeuw.
Herman Heijnenbroek. Gemeentemuseum Helmond

Opdracht 2

Bekijk het schilderij nog eens. Let goed op de details. Bedenk een aantal verschillen tussen arbeidsomstandigheden toen en nu.

arbeidsomstandigheden rond 1900	arbeidsomstandigheden nu
geen beschermende kleding	beschermende kleding wordt verstrekt door de werkgever

Opdracht 3

Kijk naar het filmpje en beantwoord de vragen.

a Welke invloed hadden de arbeiders op de politiek aan het begin van de twintigste eeuw?

b Hoe probeerden zij dat te veranderen?

c Welke politicus streed voor meer invloed van arbeiders?

Opdracht 4

Een lid van de Tweede Kamer geeft in 1867 zijn mening of er algemeen kiesrecht moet worden ingevoerd: *'Onze christelijke arbeiders moeten niet meedoen aan die slechte democratie. Dat zal de beschaving naar beneden halen, dan komt de domheid aan de macht. Als onze christelijke arbeiders willen dat hun kinderen later kunnen stemmen, wat moeten ze dan doen? Stuur de kinderen naar school en naar de kerk. Door onderwijs kunnen ze gaan behoren tot het denkende deel van ons volk. Dan kunnen zij goede kiezers worden.'*

Wat is de mening van deze politicus? Zet een rondje om het goede antwoord.

- a Het is een schande dat christelijke arbeiders niet mogen meedoen aan de democratie.
- b Zonder goed onderwijs heeft meedoen aan democratie geen zin.

Heeft deze politicus gelijk, of vind je van niet? Praat er samen over.

Schrijf je conclusie op in één zin. Gebruik argumenten om je antwoord te verduidelijken.

Pet 1: Stokerspet (ca. 1900)

Pet 2: Herenpet (1884). Museum Rotterdam

Opdracht 5

Bekijk de twee petten goed.

- a Maak een korte beschrijving van de petten. Doe of je de pet beschrijft aan iemand die de afbeelding niet heeft.

Pet 1:

Pet 2:

- b Bedenk welke functie beide petten waarschijnlijk hebben gehad.
-
-

- c Wie hebben deze petten waarschijnlijk gedragen?

Pet 1:

Pet 2:

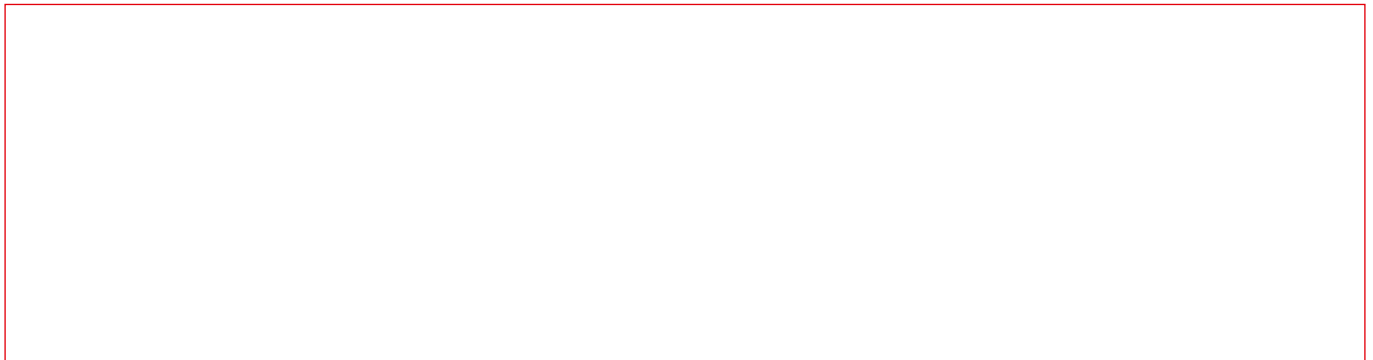
Opdracht 6

Wat hebben de petten te maken met de arbeiders op het schilderij 'Werken in een walsenrij' van Herman Heijnenbrock?

Opdracht 7

De arbeiders op de pasteltekening dragen geen beschermende kleding, maar ze hebben wel een pet op. De petten van de arbeiders zijn per beroep verschillend. De timmerman, de slager, de schipper en de machinist hebben allemaal een andere pet op, waaraan ze te herkennen zijn. Soms zijn de petten ook beschermend. De stokers, arbeiders die op stoomschepen het vuur onderhouden, hebben bijvoorbeeld speciale stokerspetten. Die zijn gemaakt van leer en hebben een neklap aan de achterkant, die beschermt tegen hitte.

Zoek een afbeelding van een pet die hoort bij een beroep zoals hierboven beschreven: de timmerman, slager, schipper of machinist. Maak er een schets van.

Opdracht 8

Ken je beroepen waarbij petten of andere hoofddeksele nog steeds gedragen worden? Noem er drie.
